

24 NOVEMBER 2013 – CHRISTUS, KONING VAN HET HEELAL

EERSTE LEZING

TWEDE BOEK SAMUEL 5, 1-3

In die dagen begaven alle stammen van Israël zich naar David in Hebron en zeiden: „Hier zijn wij, uw eigen vlees en bloed. Vroeger al, toen Saul nog over ons regeerde, was u degene die de troepen van Israël aanvoerde. Daarenboven heeft de Heer u verzekerd: gij zult mijn volk Israël hoeden; gij zijt het die over Israël zult heersen.”

Alle oudsten van Israël kwamen naar de koning in Hebron en koning David sloot met hen in Hebron een verbond ten overstaan van de Heer, en zij zalften David tot koning over Israël.

TWEDE LEZING

BRIEF AAN DE KOLOSSENZEN 1, 12-20

Broeders en zusters,

Blijmoedig danken wij God, de Vader, omdat Hij u in staat stelde te delen in de erfenis van de heiligen en te leven in het licht. Hij heeft ons ontrukkt aan het domein van de duisternis en overgebracht naar het Koninkrijk van zijn geliefde Zoon. In Hem is onze bevrijding verzekerd en zijn onze zonden vergeven.

Hij is het beeld van de onzichtbare God, de eerstgeborene van heel de schepping. Want in Hem is alles geschapen in de hemelen en op de aarde, het zichtbare en het onzichtbare, tronen en hoogheden, heerschappijen en machten. Het heelal is geschapen door Hem en voor Hem. Hij bestaat vóór alles en alles bestaat in Hem.

Hij is ook het hoofd van het lichaam dat de Kerk is. Hij is de oorsprong, de eerste die van de dood is opgestaan om in alles de hoogste te zijn, Hij alleen. Want in Hem heeft God willen wonen in heel zijn volheid, om door Hem het heelal met zich te verzoenen en vrede te stichten door het bloed, aan het kruis vergoten om alles in de hemel en op aarde te verzoenen, door Hem alleen.

EVANGELIE

LUCAS 23, 35-43

Toen Jezus aan het kruis hing, stond het volk toe te kijken, maar de overheidspersonen lachten Hem uit en zeiden: „Anderen heeft Hij gered; laat Hij zichzelf eens redden, als Hij de Messias van God is, de uitverkorene!” De soldaten brachten Hem zure wijn, en ook zij voegden Hem spottend toe: „Als Gij de koning der Joden zijt, red dan uzelf.” Boven Hem stond als opschrift in Griekse, Romeinse en Hebreeuwse letters: „Dit is de koning der joden.”

Ook een van de misdadigers die daar hingen, hoonde Hem: „Zijt Gij niet de Messias? Red dan uzelf en ons.”

Maar de andere strafte hem af en zei: „Hebt zelfs jij geen vrees voor God terwijl je toch hetzelfde vonnis ondergaat? En wij ondergaan dat vonnis terecht, want wij krijgen wat wij door onze daden verdiend hebben; maar Hij heeft niets verkeerd gedaan.” Daarop zei hij: „Jezus, denk aan mij wanneer Gij in uw Koninkrijk gekomen zijt.”

En Jezus sprak tot hem: „Voorwaar, Ik zeg u: vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs.”

Schriftlezingen

© Katholieke Bijbelstichting
's Hertogenbosch, www.bijbel.net

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN

— Jean BASTIAENS —

De geliefde Zoon heeft alles verzoend

De laatste zondag van het kerkelijke jaar is een feestelijke zondag. De tonen van vreugde en blijdschap hebben de overhand. De wereld en haar reilen en zeilen geven ons veel redenen om te treuren, maar de liturgie maant ons aan om ons hart vol te laten stromen met de liefde waarmee GOD bekommerd blijft om zijn schepping en zijn schepselen.

Die liefde werd concreet in het optreden van de profeten van Israël, de figuur van Mozes voorop. Heel in het bijzonder werd die liefde concreet in het optreden van Jezus, wiens naam betekent ‘GOD brengt redding’. Die Jezus is niet alleen een groot profeet, Hij is ook een ‘zoon’, de evangelist Matteüs noemt Hem vanaf het begin „Zoon van David”. En zoals iedere koning van Israël als ‘zoon’ door GOD werd aangenomen, zo is ook Jezus een zoon. Maar Jezus is meer dan dat. Als ‘geliefde zoon’ heeft Hij ook de trekken van Isaak en als ‘uitverkorene’ de trekken van de Lijdende Dienaar uit Deutero-Jesaja. Tot slot is Hij ‘de Zoon’ tout court, die de incarnatie is van de Wijsheid die vanaf het begin reeds bij GOD was. In Jezus komen dus vele lijnen samen. Hij is de scharnier die alle oude tradities samenhoudt en tot vernieuwing brengt.

De toon van de vreugde en de blijdschap om ‘de geliefde Zoon’ vinden we het beste terug in de tweede lezing. Daar horen we de blijde klanken van een heel oude hymne, een lied dat al vroeg in de liturgie van de Jezusleerlingen werd gezongen. Het is dus aangewezen om ook de tweede lezing een plaats te geven in de dienst van het Woord.

De hymne begint vanaf het zinnetje „Hij is het beeld van de onzichtbare GOD”, maar wordt ingeleid door het voorafgaande, waar sprake is van het „koninkrijk van de geliefde Zoon”. De hymne heeft drie strofen. In de eerste strofe wordt Jezus bezongen als de eerstgeborene van de schepping, door wie alles geschapen is. Hij is de Wijsheid, vanaf het begin. De tweede strofe bevestigt dat alles door Hem in stand wordt gehouden en dat Hij „het hoofd is van het lichaam dat de Kerk is”. De geliefde Zoon, de eeuwige Wijsheid, is ook geïncarneerd als Zoon die zijn volk — ‘Kerk’ als gemeenschap van jood én heiden — wil bezielen en leiden. De derde strofe voert de jubeltoon ten top: Hij, de eerste die uit de dood is opgestaan, Hij is de hoogste, Hij alleen. En ook: „Alles is door Hem verzoend, door Hem alleen.” Eigenlijk moet die tekst niet gelezen worden, maar gezongen.

Na het grootse perspectief van die jubelzang landen we weer met onze voeten op de vaste grond van het evangelie. We staan onder het kruis en kijken naar Jezus. Daar hangt nu de geliefde Zoon. En we horen de stemmen van de omstanders die Hem honen, driemaal. Eerst zijn het de leiders van het volk die hem aanroepen als ‘de messias van GOD, de uitverkorene’: „dat Hij zichzelf nu eens redt!” Vervolgens zijn het de soldaten die Hem spottend aanroepen als ‘de koning van de joden’: „Red dan Uzelf.” Ten slotte is het de medegekruisigde die het refrein nog eens herhaalt: „Bent U niet de messias? Red dan Uzelf en ons.” Maar de geliefde Zoon, de eerstgeborene van de schepping, kan zichzelf niet redden. Dat is de paradox van het evangelie. Hij kan dat niet, omdat Hij zich helemaal toevertrouwt aan de wil van de Vader. Zijn vertrouwen is sterker dan elke spot en hoon. Hij kent de wispelturigheid van mensen, Hij weet hoe onberekenbaar ze zijn, zelfs zijn eigen leerlingen hebben het hazenpad gekozen.

Maar dan is er een tegenstem. En die komt uit onverwachte hoek. Want naast Jezus hangen nog twee andere ter dood veroordeelden. De eerste heeft al van zich laten horen, in de lijn van de eerdere spotters. Nu komt de tweede aan het woord. Hij wordt door Lucas gekwalificeerd als een misdadiger. Door naar Jezus te kijken, komt de misdadiger tot het besef van wie hij zelf is. Jezus wordt bespot en gehoond, maar Hij beantwoordt die agressie niet. De misdadiger blijkt Jezus te herkennen als degene die het Koninkrijk van GOD heeft doen aanbreken. Hij blijkt eveneens te beseffen dat Jezus’ kruisiging de doorgang is naar dat Koninkrijk. En zo, op het ultieme moment van zijn leven, komt de misdadiger tot geloof: „Jezus, denk aan mij wanneer Gij in uw Koninkrijk gekomen zijt.” En Jezus bevestigt het geloof van de man: „Vandaag nog zult gij met Mij zijn in het paradijs.”

Het contrast tussen de drie honende stemmen en de stem van de misdadiger is groot. Onze aandacht blijft vooral bij die misdadiger hangen. Hij kan zichzelf inderdaad niet redden, dat weet hij maar al te goed. Bestaat er nog redding voor een ter dood veroordeelde misdadiger? Toch leeft in hem een sprankje hoop. Kan Jezus hem niet redden en naar zich toetrekken wanneer Hij in zijn Koninkrijk is aangekomen?

Laat het een zondag van vreugde en blijdschap zijn. Want Jezus is gekomen om iedereen met GOD te verzoenen, ook de gekruisigde misdadiger.